

Forslag til forskrift om varer av edelt metall mv.

Forslag til forskrift om varer av edelt metall mv. sendes med dette på høring. Høringsfristen er 1. desember 2010.

Dagens situasjon og bakgrunn for forskriftsforslaget

Sommeren 2009 sendte Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) forslag til ny lov om varer av edelt metall mv. på høring. I denne høringen ble Justervesenet foreslått som ny kontrollmyndighet. Vedlagt høringen var en utredning fra Econ Pöyry om behovet for kontroll av varer av edelt metall. Våren 2010 forelå Prop. 98 L (2009-2010) om lov om varer av edelt metall mv. Loven ble vedtatt av Stortinget 14. juni 2010.

Ny lov om varer av edelt metall mv. trer i kraft 1. januar 2011. Fra samme tid oppheves lov om Guld-, Sølv- og Platinavarers Finhed og Stempling m.v. Nærings- og handelsdepartementet (NHD) er ansvarlig for den nye loven og Justervesenet skal føre tilsynet etter loven. Ny lov og omorganisering av kontrollen nødvendiggjør en gjennomgang av hele regelverket om varer av edelt metall.

I dag er reglene om edelt metall fastsatt i og i medhold av lov om Guld-, Sølv- og Platinavarers Finhed og Stempling m.v. Følgende forskrifter er hjemlet i loven:

- Forskrift om edle metallvarers finhet og stempling mv.
- Forskrift om registrering av ansvarsmerker.
- Forskrift om edelmetallkontrollens organisasjon, virksomhet og finansiering.

Dette regelverket forvaltes av BLD, og det er Edelmetallkontrollen som fører tilsyn etter reglene om edelt metall.

Forskrift om edelmetallkontrollens organisasjon, virksomhet og finansiering inneholder detaljerte regler for Edelmetallkontrollen, herunder om styrets sammensetning og om edelmetallguardeinens virksomhet. Disse reglene vil ikke lenger være aktuelle når Justervesenet skal foreta kontrollen med varer av edelt metall. I forskriftsforslaget til ny forskrift om varer av edelt metall mv. er det ikke tatt inn tilsvarende detaljerte regler om Justervesenets virksomhet. Det anses ikke nødvendig å gi slike regler i forskrifts form, men det vil bli utarbeidet prosedyrer og retningslinjer for hvordan kontrollen skal utføres. Kapittel to i forskrift om edelmetallkontrollens organisasjon, virksomhet og finansiering omhandler kontroll av importerte varer med CCM-merke. Disse reglene anses i begrenset grad nødvendig å videreføre. Forskriften som sådan foreslås opphevet.

Når det gjelder forskrift om registrering av ansvarsmerker ble det foreslått endringer i denne forskriften allerede i høringen fra BLD, og ny forskrift vil bli utarbeidet på bakgrunn av dette. Regler om registrering av ansvarsmerker er derfor ikke omfattet av dette høringsforslaget. Ny forskrift om registrering av ansvarsmerker skal hjemles i ny lov om varer av edelt metall mv.

Forskrift om edle metallvarers finhet og stempling mv. inneholder regler for tillatte finheter, om stempling, bruk av loddemetall og belegging av edelmetall. Dette er regler

som i stor grad vil videreføres, men det er ønskelig med noen endringer. I dette høringsnotatet redegjøres det for hvilke av reglene om varer av edelt metall som foreslås videreført, og hvilke nye regler som foreslås.

Forskriftsforslaget - hovedinnhold

Innledning

Forslag til ny forskrift om varer av edelt metall mv. er i stor grad en videreføring av gjeldende forskrift om edle metallvarers finhet og stempeling mv. Nedenfor omtales hovedendringene.

Forskriftsstruktur – hvilke regler som skal gjelde generelt for varer av edelt metall

I gjeldende forskrift om edle metallvarers finhet og stempeling mv. er det i kapittel I del B fastsatt særregler for varer av edelt metall som skal stemples med det felles kontrollmerke (CCM) under Wienkonvensjonen av 15. november 1972 nr. 1 for kontroll og stempeling av edelmetallvarer (heretter omtalt som Wienkonvensjonen). Foruten bestemmelsene om selve merkingen er bestemmelsene i dette kapittelet unntak eller utvidelser i forhold til de generelle kravene til varer av edelt metall. Varer av edelt metall som er merket med det felles kontrollmerke må godkjennes solgt i Norge, og det er vanskelig å se grunn til at det skal stilles strengere krav til varer som ikke er merket med det felles kontrollmerke. Enkelte bestemmelser som etter gjeldende forskrift om edle metallvarers finhet og stempeling mv. bare gjelder for varer som skal merkes med det felles kontrollmerke er derfor foreslått gjort gjeldende generelt for alle varer av edelt metall.

Wienkonvensjonens faste komité har fastsatt en rekke tekniske bestemmelser som trådte i kraft i juni i år. Mange av disse bestemmelsene er svært teknisk detaljerte og bærer dessuten preg av å være eksempler. I forskriftsforslaget er detaljnivået for disse bestemmelsene redusert, og de er tatt inn i forskriftsforslaget som generelle bestemmelser.

Varer som skal merkes med det felles kontrollmerke

Gjeldende forskrift inneholder regler om varer som skal merkes med det felles kontrollmerke (CCM-merke). En del av disse reglene er ganske detaljerte og i forskriftsforslaget er detaljnivået redusert. Dessuten er regler som ikke ansees å gi rettigheter eller plikter til private parter fjernet. I forskriftsforslaget er det tatt inn en henvisning til Wienkonvensjonens bestemmelser.

Nye finhetsstandarder

I gjeldende regelverk er det fastsatt at varer av edelt metall bare kan finhetsmerkes og betegnes som gull, sølv og platina i nærmere bestemte finheter (finhetsstandarder).

I høringen til ny lov om varer av edelt metall mv. ble høringsinstansene bedt om å gi innspill til om kravet til bestemte finheter burde videreføres og hvilke finhetsstandarder som i så fall burde tillates. Av høringsinstansene var det bare Panorama, Norges Gullsmedforbund og Edelmetallkontrollen som gav innspill til dette spørsmålet, og samtlige

uttalte at kravet til bestemte finheter burde videreføres da bestemte finheter gjør det enkelt for forbruker å ivareta egne interesser. Det ble også fremhevet at bestemte finheter gjør kontrollen av varer av edelt metall enklere. Høringsinstansene uttalte videre at noen flere finheter burde tillates. Dette ble begrunnet med at det vil gi norske bedrifter mulighet til å konkurrere på like vilkår med bedrifter i de fleste andre europeiske land. Det ble også hevdet at det ville være en fordel for forbrukerne om de kan tilbys et større spekter av produkter. De nye tillatte finhetene som høringsinstansene foreslo, var i stor grad sammenfallende.

På bakgrunn av høringsuttalelsene til lov om varer av edelt metall mv. foreslår Justervesenet at det tillates nye finheter i samsvar med høringsinstansenes forslag.

Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt

Etter straffeloven 1902 § 375 er det straffbart med ulovlig stempling av varer av gull, sølv eller andre metaller. I ny lov om varer av edelt metall mv. er denne bestemmelsen opphevet. I stedet ble det tatt inn bestemmelser om overtredelsesgebyr og tvangsmulkt, med mulighet for å fastsette nærmere bestemmelser i forskrift. Denne endringen omtales nærmere i Prop. 98 L (2009-2010).

På bakgrunn av endringene av reaksjoner i lov om varer av edelt metall mv. foreslår Justervesenet at det tas inn nærmere bestemmelser om overtredelsesgebyr og tvangsmulkt i forskrift. Bestemmelser om gebyrets og mulktens størrelse vil gjøre det mer forutberegnlig for de som er underlagt krav i regelverket om edelmetall, og det vil dessuten gjøre det enklere for Justervesenet å benytte reaksjonsformene.

Finansiering av tilsynet med varer av edelt metall

I dag er tilsynet med varer av edelt metall finansiert delvis gjennom avgift og delvis gjennom gebyr. Avgiften er differensiert ut fra type aktør, og det er en ordning med organisasjonsrabatt.

Spørsmålet om finansiering av tilsynet med varer av edelt metall var oppe i forbindelse med høringen om ny lov, og BLD konkluderte med at dagens ordning med brukerfinansiert tilsyn skulle videreføres. Departementets vurdering var videre at dagens ordning med organisasjonsrabatt ikke skulle videreføres og at det enten burde tas et likt gebyr fra alle aktørene eller eventuelt differensiert ut fra størrelse eller omsetning.

Justervesenet foreslår at kontrollen med varer av edelt metall finansieres gjennom et årsgebyr fra de samme aktører som i dag er omfattet av ordningen. Justervesenet mener derimot at det ikke er hensiktsmessig å videreføre dagens ordning med gebyr per kontroll.

En differensiering av gebyr ut fra aktørenes omsetning vil være komplisert og ressurskrevende å gjennomføre i praksis. Justervesenet foreslår at det benyttes et likt årsgebyr per aktør, og at ordningen med et gebyr per utsalgssted for kjedene videreføres. Det

lavere gebyret for enkeltmannsforetak forslås fjernet, da det anses uheldig å favorisere en selskapsform over andre.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Overføringen av regleverksforvaltning og kontroll fra BLD og Edelmetallkontrollen til NHD og Justervesenet er en følge av ny lov om varer av edelt metall mv. som trer i kraft fra 1. januar 2011. Disse konsekvensene er omtalt i Prop. 98 L (2009-2010).

Forslag til ny forskrift om varer av edelt metall mv. medfører også enkelte økonomiske og administrative konsekvenser. Nedenfor gis en kort redegjørelse for de viktigste konsekvensene av forskriftsforslaget.

En av endringene i forhold til gjeldende regleverk er at flere finheter tillates stemplet. Finhetene som foreslås, er de mest brukte i Europa, og endringen vil gi norske produsenter mulighet til å konkurrere på like vilkår med andre EØS-land som Norge importerer fra. Forbrukerne vil få større valgfrihet med hensyn til hvilken finhet de ønsker på smykker. Flere tillatte finheter kan gjøre det litt vanskeligere for forbrukere å orientere seg i markedet, men betydningen av dette antas å være minimal.

I forskriftsforslaget foreslås det å pålegge aktørene i bransjen et årsgebyr på kr 1 000. I forskriftsforslaget har man gått bort fra å ha et gebyr per kontroll i tillegg til årsgebyret. Da det er tilfeldig hvilke aktører som blir kontrollert, vil det antagelig oppleves mer rettferdig at det ikke tas gebyr fra den som blir kontrollert, i tillegg til årsgebyret. Dette innebærer en reduksjon av kostnadene for de fleste aktørene. Ordningen med at kjedene betaler et årsgebyr per utsalgssted er foreslått videreført.

Den tidligere rabatten for Norges Gullsmedforbund, Norges Urgrossistforening og Norges Urmakerforbund opprettholdes ikke i forskriftsforslaget. Det synes ikke hensiktsmessig å rabattere enkelte organisasjoner – det ligger utenfor regelverkets område å tilgodese enkelte organisasjoner over andre eller uorganiserte. For øvrig er årsgebyret av en så beskjeden størrelse at det neppe ville være et nevneverdig incitament til å delta eller ikke delta i en av de nevnte organisasjonene.

For Justervesenet vil den nye gebyrstrukturen være enklere å forvalte enn den tidligere strukturen.

Merknad til den enkelte bestemmelse

Til § 1 Definisjoner

Bestemmelsen med definisjonene er ny i forhold til gjeldende regelverk. Definisjonen av en vare av edelt metall er basert på definisjonen i Wienkonvensjonen. Bestemmelsene er ikke ment å innebære noen innholdsmessige endringer. Definisjonen av edelt metall er også ny, men innholdet følger indirekte av dagens regelverk. Definisjonen av finhet er en videreføring av gjeldende regelverk.

Til § 2 Finhetsstandard

Til lovforslaget fra BLD uttalte flere høringsinstanser at antall finheter burde utvides. På bakgrunn av dette er det i forskriftsforslaget tatt inn følgende nye tillatte finhetsstandarder:

Gull: 999 og 375

Sølv: 999 og 800

Platina: 999, 900 og 850

Bestemmelsen om tillatte finheter er omformulert i forhold til gjeldende forskriftsbestemmelse for å gjøre bestemmelsen klarere, men er ikke ment å innebære innholdsmessig endring.

Til § 3 Finhetsmerke og ansvarsmerke

Bestemmelsen er i all hovedsak en videreføring av gjeldende regelverk. Bestemmelsens tredje ledd om merkenes plassering og om metode for påføring av ansvarsmerke og finhetsmerke er i gjeldende regelverk plassert i den delen av forskriften som bare gjelder for varer som skal merkes med det felles kontrollmerke. Tilsvarende gjelder for bestemmelsen i fjerde ledd om hengslede varer. I forskriftsforslaget er begge disse bestemmelsene foreslått å få anvendelse også for varer som ikke skal merkes med det felles kontrollmerke.

Til § 4 Finhetsmerke og ansvarsmerke på varer bestående av flere edelmetallegeringer

Bestemmelsen om merking av varer som består av flere edelmetallegeringer av ulikt edelt metall er en videreføring av gjeldende regelverk. Bestemmelsen om varer som består av deler av ulike legeringer av samme edelmetall er derimot ny. Denne er basert på Wienkonvensjonens regler, og er i samsvar med gjeldende bestemmelse om finhetsstandard.

Til § 5 Bruk av loddemetall for varer av edelt metall som skal merkes med finhet

Bestemmelsen om bruk av loddemetall er endret i forhold til gjeldende regelverk og er basert på tekniske bestemmelser fra den faste komiteen for Wienkonvensjonen.

I gjeldende forskrift er det fastsatt at loddemetall ikke kan brukes til forsterkning, tyngdeøkning eller fylling. I forskriftsforslaget er det i stedet tatt inn en bestemmelse om at loddemetall bare kan benyttes til sammenføring, og at også andre metoder for sammenføring er tillatt. Den praktiske betydningen av bestemmelsen vil være den samme.

Når det gjelder tillatte finheter for loddemetallet, er bestemmelsen oppdatert med hensyn til de foreslåtte nye finhetsstandardene.

Til § 6 Belegging av varer av edelt metall som skal merkes med finhet

Forskriftsforslagets § 6 om belegging av varer av edelt metall som skal merkes med finhet er en videreføring av forskrift om edle metallvarers finhet og stempling mv. § 10.

Til § 7 Bruk av uedle komponenter i varer av edelt metall som skal merkes med finhet

I gjeldende regelverk behandles uedelt metall og ikke-metalliske substanser for seg, mens det i forskriftsforslaget § 6 er foreslått regulert samlet i en bestemmelse. Dagens bestemmelser om bruk av uedle komponenter gjelder bare for varer som skal merkes med det felles kontrollmerke. I forskriftsforslaget foreslås det at disse bestemmelsene skal gjelde generelt for varer av edelt metall som skal merkes med finhet.

Forskriftsforslaget § 6 første ledd om bruk av uedle komponenter i varer av edelt metall er ny. I gjeldende forskrift gis det en oppramsing av i hvilke tilfeller det er tillatt med uedle komponenter. En slik oppramsing er lite fleksibel og den faste komité opprettet i Wienkonvensjonen har allerede besluttet at det i en rekke andre konkrete tilfeller skal være tillatt med uedelt metall for varer som er omfattet av konvensjonen. I stedet for å videreføre og utvide dagens oppramsing, er det i forskriftsforslaget foreslått en mer generell bestemmelse om når det skal være tillatt med komponenter av uedelt metall i varer av edelt metall. Forskriftsforslaget antas å innebære en utvidelse i forhold til gjeldende regelverk. Bestemmelsen må ses i sammenheng med ny lov om varer av edelt metall mv., som tillater finhetsstempling av varer med deler av annet materiale dersom delen er synlig ved en utvendig besiktigelse og ikke har et utseende som kan forveksles med edelt metall.

Forskriftsforslaget § 6 annet ledd inneholder en bestemmelse om at det skal være tillatt å bruke uedle komponenter til fylling, forsterkning og vektøkning der dette åpenbart er påkrevd. Bestemmelsen er en utvidelse i forhold til gjeldende regelverk, men antas i større grad å samsvare med dagens praksis.

Forskriftsforslaget § 6 tredje ledd om merking av deler av metall er en videreføring av gjeldende regelverk.

Til § 8 CCM-merking

Forskriftsforslaget § 7 om CCM-merking er en ny bestemmelse og innebærer en forenkling i forhold til gjeldende regelverk. Kravene til merking etc. som bare vil gjelde for Justervesenet som utpekt prøvekontor, er ikke ansett som nødvendige å videreføre. Det er vurdert som mer hensiktsmessig med en generell bestemmelse om CCM-merking med henvisning til Wienkonvensjonen enn å ta inn alle detaljerte bestemmelser.

Til § 9 Annen merking

Forskriftsforslaget § 9 første ledd er ny, mens bestemmelsens annet ledd er en videreføring av gjeldende regelverk. For at man skal kunne gjøre nytte av sanksjonsmulighetene i loven, er det viktig at alle bestemmelser knyttet til merkingen fremgår av særlov-givningen. Forskriftsforslaget § 9 vil sammen med bestemmelsen om overtredelsesgebyr sikre etterlevelse av Norges forpliktelser vedrørende reaksjon på overtredelse etter Wienkonvensjonen.

Til § 10 Betegnelse på varer pålagt edelt metall

Forskriftsforslaget § 10 om betegnelse på varer pålagt edelt metall er en sammenslåing av tilsvarende bestemmelser i gjeldende forskrift om edle metallvarers finhet og stemp-ling mv. § 11, 12 og 13.

Til § 11 Justervesenets kontroll av innhold av edelt metall

Forskriftsforslaget § 11 inneholder bestemmelser som finnes i §§ 7, 10 og 15 i forskrift om edelmetallkontrollens organisasjon, virksomhet og finansiering. Det anses ikke nødvendig å ha regler i forskrifts form om at det er Justervesenet som bestemmer antallet utplukk og heller ikke om hvor og hvordan analysen skal utføres slik som det er gjort for Edelmetallkontrollen i dagens forskrift § 7. Bestemmelser som også finnes i forvaltningsloven § 15 er i forskriftsforslaget ikke gjengitt. Det er verdt å merke seg at alminnelige forvaltningsrettslige regler kommer til anvendelse for Justervesenets virksomhet.

Det er forslått at kostnader og tap i forbindelse med kontrollen av innhold av edelt metall skal dekkes av det enkelte kontrollsubjekt. Dette er i samsvar med dagens praksis.

Til § 12 Gjensidig godkjenning

Forskriftsforslagets § 12 inneholder en bestemmelse om gjensidig godkjenning av varer som er lovlig omsatt i andre EØS-land, og skal ivareta prinsippet om gjensidig godkjenning. Bestemmelsen er en videreføring av forskrift om edle metallvarers finhet og stemping mv. § 14. Ordlyden er endret for i større grad å gjenspeile uttalelser fra EF-domstolen vedrørende gjensidig godkjenning av varer av edelt metall som ikke tilfredsstiller det enkelte lands krav til merking.

Til § 13 Overtredelsesgebyr

I forskriftsforslaget § 13 fremgår det at overtredelser av enkelte bestemmelser i forskriften kan medføre overtredelsesgebyr. Dette er i samsvar med lov om varer av edelt metall mv. § 10 hvor det er fastsatt at overtredelsesgebyr kan ilegges for overtredelser av bestemmelser fastsatt med hjemmel i loven. Trusselen om overtredelsesgebyr tas inn i forskriftsforslaget for å synliggjøre sanksjonsmuligheten for de som er underlagt krav.

Til § 14 Gebyr

I forskriftsforslagets § 14 fastsettes hvem som skal betale gebyr for finansiering av tilsyn med varer av edelt metall. I forskriftsforslaget foreslås det at hver aktør skal betale et årsgebyr på kr. 1 000,- og at foretak som har mer enn ett utsalgssted, skal betale et årsgebyr per utsalgssted. Forskriftsforslaget inneholder videre bestemmelse om purregebyr.

Til § 15 Utmåling av overtredelsesgebyr

I forskriftsforslaget § 15 er det foreslått nærmere regler for utmåling av overtredelsesgebyr. Det foreslås en fast størrelse for overtredelsesgebyret, da dette vil gjøre sanksjonsformene enklere å administrere for Justervesenet og det dessuten vil være forutsigbart for den som eventuelt overtrer bestemmelser i eller i medhold av lov om varer

av edelt metall mv. I fastsettelsen av størrelsen for overtredelsesgebyr er det lagt vekt på at overtredelsesgebyret skal ha en preventiv funksjon samtidig som det skal oppleves som en byrde å bli ilagt overtredelsesgebyr. Ved særlige grove overtredelser, som forfalsking av merking etc., vil det kunne være aktuelt med straff etter annet regelverk.

Forskriftsforslaget § 15 inneholder også bestemmelser om betalingsfrist og forsinkelsesrente.

Til § 16 Utmåling av tvangsmulkt

I forskriftsforslaget § 15 er det foreslått nærmere regler for utmåling av tvangsmulkt. Tvangsmulkt er først og fremst aktuelt som et tvangsmiddel for å få pliktsubjektene til å etterleve pålegg om retting og omsetningsforbud. Hvor stor mulkt som er nødvendig for å oppnå etterlevelse, vil være avhengig av hvor stor ulempe etterlevelsen medfører for den enkelte. For at mulktens størrelse skal kunne tilpasses behovet, foreslås det en maksimalsats for tvangsmulkt. I forslaget til maksimalsats er det tatt hensyn til at det ved pålegg om retting og omsetningsforbud allerede foreligger en overtredelse av regelverket.

I forskriftsforslagets annet ledd er det foreslått en fast mulkt ved manglende adgang for tilsyn og manglende oppfyllelse av eventuelle pålegg om å legge frem opplysninger. Det er Justervesenet erfaring fra kontroll av måleredskaper at det kan være utfordrende å oppnå etterlevelse av slike plikter da det kan være vanskelig for pliktsubjektene å se nødvendigheten av dem. Ved forslag til mulktens størrelse er det lagt vekt på at pliktsubjektene sjelden vil ha noen særlig ulempe ved å gi Justervesenet adgang eller legge frem opplysninger, og at det derfor ikke er behov for noen stor mulkt.

I samsvar med lov om varer av edelt metall mv. § 10 skal tvangsmulkt etter forskriftsforslaget § 16 første og annet ledd bare kunne ilegges etter utløp av fastsatt frist for etterlevelse.

Forskriftsforslaget § 16 inneholder også en bestemmelse om at Justervesenet kan avslutte den løpende mulkten uten at oppfyllelse har skjedd dersom særlig grunner taler for det. Forslaget inneholder bestemmelser om betalingsfrist og forsinkelsesrente.

Til § 17 Ikrafttredelse og opphevelse av andre forskrifter

I forskriftsforslaget § 17 er det tatt inn bestemmelse om ikrafttredelse og opphevelse av andre forskrifter. Forskriftene som foreslås opphevet, erstattes av dette forskriftsforslaget i den grad bestemmelsene anses nødvendig å videreføre.

Forslag til forskrift om varer av edelt metall mv.

Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet [dato] 2010 med hjemmel i lov [dato] om varer av edelt metall mv. §§ 3, 4, 5, 6, 9, 10 og 11.

§ 1 Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) Vare av edelt metall: et smykke eller en annen gjenstand som består helt eller delvis av edelt metall.
- b) Edelt metall: platina, gull og sølv. Platina er det edleste av disse metallene, etterfulgt av gull og deretter sølv.
- c) Finhet: antall vektenheter edelt metall som finnes per tusen vektenheter legering.

§ 2 Finhetsstandard

Følgende finhetsstandarder tillates påført varer av edelt metall:

- a) For gull: 999, 916, 750, 585 og 375.
- b) For sølv: 999, 925, 830 og 800.
- c) For platina: 999, 950, 900 og 850.

Finhetsstandarden for en vare av edelt metall med en finhet som ligger mellom to definerte standarder for metallet, skal anses å være den nærmeste lavere definerte standard.

Det er bare varer i de tillatte standardene som kan betegnes som gull, sølv eller platina.

§ 3 Finhetsmerke og ansvarsmerke

Et finhetsmerke skal vise varens finhet i tusendeler med et nummer i arabiske tall. Finhetsmerke for varer av sølv kan inneholde bokstaven S etter tallet som indikerer finhetsgraden. Finhetsmerke for varer av platina skal inneholde bokstavene Pt etter tallet som indikerer finhetsgraden.

Ansvarsmerker skal bestå av fremstillerens navn, en forkortelse av dette eller et symbol. Registrering av ansvarsmerker foretas av Patentstyret, jf. forskrift [dato/år/nummer] om registrering av ansvarsmerker.

Såfremt det er mulig, skal alle merker plasseres i umiddelbar nærhet av hverandre. Det registrerte ansvarsmerket og finhetsmerket kan være stemplet, gravert eller støpt inn i varen.

Hvis en vare består av en eller flere deler som er hengslet, eller som lett kan fjernes fra varens hoveddel, skal finhetsstempel og ansvarsmerke påføres hoveddelen.

§ 4 Finhetsmerke og ansvarsmerke på varer bestående av flere edelmetallegeringer

Dersom en vare består av deler av ulike edelmetallegeringer der farge og omfang av hver av legeringene klart kan skilles fra hverandre, kan finhets- og ansvarsmerke påføres den ene av legeringene og korresponderende finhetsmerke de(n) andre.

Dersom en vare består av deler av ulike edelmetallegeringer der farge og omfang av hver av legeringene ikke klart kan skilles fra hverandre, skal finhets- og an-

svarsmerke påføres den minst edle av legeringene. Finhetsmerke for de(n) edlere legeringen(e) kan ikke påføres.

Dersom en vare består av deler av ulike legeringer av samme edelmetall, skal finhetsmerke for den laveste finheten påføres varen.

§ 5 Bruk av loddemetall for varer av edelt metall som skal merkes med finhet

Loddemetall er kun tillatt brukt til sammenføyning. Andre metoder for sammenføyning er tillatt.

Loddemetall skal være av minst samme finhet som gjenstanden for øvrig, med følgende unntak:

- a) Gull: Loddemetall for varer av gull med finhet 916 skal inneholde minst 750 tusendeler gull. Ved filigransarbeider og urkapsler med finhet 750 skal det anvendes loddemetall med finhet av minst 740 tusendeler gull. For varer av hvitt gull med finhet 750 skal det anvendes loddemetall med minst 585 tusendeler gull.
- b) Sølv: Loddemetall for varer av sølv med finhet 925 skal inneholde minst 650 tusendeler sølv. Loddemetall for varer av sølv med finhet 800 og 830 skal inneholde minst 550 tusendeler sølv.
- c) Platina: Loddemetall for varer av platina skal inneholde minst 800 tusendeler av gull, sølv, platina eller palladium.

For varer bestående av deler av ulike edelmetallegeringer kan det tillatte lodde-metallet for det minst edle metallet benyttes til sammenføyning.

For varer bestående av deler av edelmetallegeringer og av ikke-edelt metall kan ethvert metall benyttes til sammenføyning.

§ 6 Belegging av varer av edelt metall som skal merkes med finhet

Belegg av edelt metall må minst ha samme finhet som den belagte varen eller være av et edlere metall.

§ 7 Bruk av uedle komponenter i varer av edelt metall som skal merkes med finhet

Dersom uedle komponenter i varer av edelt metall ikke klart kan skilles fra det edle metallet jf. lov om varer av edelt metall mv. § 4 annet ledd, er det likevel tillatt med bruk av uedle komponenter dersom edelt metall av tekniske grunner er uegnet.

Uedle komponenter skal ikke benyttes til forsterkning, vektøkning eller fylling, unntatt i tilfeller der det av åpenbare grunner må anses påkrevet

Komponenter av uedelt metall skal, såfremt det er praktisk mulig, stemples eller graveres «METAL» eller med spesifikk betegnelse på metallet. I de tilfeller dette ikke er mulig, skal delene ha en farge som klart skiller seg fra det edle metallet. Kravet gjelder ikke bevegelige deler i klokker eller armbåndsur.

§ 8 CCM-merking

Varer av edelt metall kan forelegges Justervesenet for merking med det felles kontrollmerke (CCM).

Varer som tilfredsstiller kravene i Wienkonvensjonen 15. november 1972 om kontroll og merking av artikler av edle metaller, kan stemples med Justervesenets mer-

ke og med det felles kontrollmerke i overensstemmelse med Wienkonvensjonens regler.

§ 9 *Annen merking*

Det er ikke tillatt med uautorisert eller uriktig bruk av merkene omfattet av §§ 3 og 8.

Andre merker kan påføres såfremt de ikke kan forveksles med de ovenfor nevnte merker.

§ 10 *Betegnelse på varer pålagt edelt metall*

En vare kan betegnes som forgylt, forsølvet eller platinert hvis varen med elektrokjemisk metode er påført et lag av henholdsvis gull, sølv eller platina.

En vare kan betegnes som gulldoublé hvis varen er påført et lag av gull med en tykkelse av minst 10 mikrometer. Urkasser kan betegnes som doublé dersom det er påført et lag av gull med en tykkelse av minst 5 mikrometer.

En vare kan betegnes som plett hvis varen er påført en 40 grams forsølvning som for bestikkvarer medfører at varen skal være påført minst 1,67 gram sølv pr. kvadratdesimeter tilsvarende en tykkelse på 15,9 mikrometer og korpusvarer skal være påført minst 1,07 gram sølv pr. kvadratdesimeter tilsvarende en tykkelse på 10,2 mikrometer.

§ 11 *Justervesenets kontroll av innhold av edelt metall*

For kontroll av innhold av edelt metall kan Justervesenet ta stikkprøvekontroller hos importører, grossister, forhandlere og produsenter. Det kan kreves at Justervesenet gir kvittering for uttak av varer. Etter at kontrollen av innhold av edelt metall er fullført, skal Justervesenet returnere varene og metallrester fra kontrollen med unntak av de deler som har gått tapt ved analysen. Den det foretas stikkprøvekontroll hos, kan ikke kreve å få dekket tap eller kostnader som er påført under utførelse av kontroll av innhold av edelt metall.

§ 12 *Gjensidig godkjennelse*

Varer av edelt metall som er lovlig markedsført i en annen EØS-stat godtas solgt i Norge dersom informasjonen gitt av merkingen på varen er tilsvarende det som kreves etter denne forskriften, og informasjonen er forståelig for forbruker.

§ 13 *Overtredelsesgebyr*

Overtredelse av §§ 2 til og med 7 og §§ 9 og 10 i denne forskriften kan medføre pålegg av overtredelsesgebyr.

§ 14 *Gebyr*

Enhver som fremstiller eller omsetter edle metaller eller varer av edle metaller skal betale et årsgebyr på kr 1 000 til Justervesenet. Foretak som har flere enn ett utsalgssted, skal betale et årsgebyr per utsalgssted.

Ved purring som følge av for sen betaling påløper purregebyr etter lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndriving av forfalte pengekrav § 19 og forskrift 14. juli 1989 nr. 562 til inkassoloven § 1-2. Ved betaling etter forfallsdato bereg-

nes forsinkelsesrenter i samsvar med lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

§ 15 *Utmåling av overtredelsesgebyr*

Justervesenet kan pålegge overtredelsesgebyr på 10 ganger årsgebyret i § 14 ved overtredelser av

- a) §§ 2 til og med 7 og §§ 9 og 10
- b) lov [dato/år/nr] om varer av edelt metall mv. § 3 første ledd, § 4 første og annet ledd og § 5 første og annet ledd
- c) enkeltvedtak fastsatt med hjemmel i lov [dato/år/nr] om varer av edelt metall mv. § 7 annet ledd og § 8.

Fristen for å betale overtredelsesgebyr er fire uker fra pålegget med mindre annet er fastsatt. Dersom overtredelsesgebyret ikke blir betalt ved forfall, påløper forsinkelsesrente i samsvar med lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling.

§ 16 *Utmåling av tvangsmulkt*

Ved oversittelse av fastsatt frist for retting og tilbaketrekning etter lov om varer av edelt metall mv. § 8 kan Justervesenet ilegge tvangsmulkt på inntil 1 ganger årsgebyret per dag fristen oversittes.

Ved oversittelse av fastsatt frist for pålegg etter lov om varer av edelt metall mv. § 7 kan Justervesenet ilegge tvangsmulkt på 0,3 ganger årsgebyret per dag fristen oversittes.

Justervesenet kan avslutte den løpende mulkten uten at oppfyllelse har skjedd dersom særlig grunner taler for det.

Fristen for å betale tvangsmulkt er fire uker fra pålegget med mindre annet er fastsatt. Dersom tvangsmulkten ikke blir betalt ved forfall, påløper forsinkelsesrente i samsvar med lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling.

§ 17 *Ikrafttredelse og opphevelse av andre forskrifter*

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2011. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 27. november 2000 nr. 1193 om edelmetallkontrollens organisasjon, virksomhet og finansiering og forskrift 16. februar 2006 nr. 244 om edle metallvarers finhet og stempling mv.